

Twan Dirks conformeert zich pas aan iets als het hem iets oplevert

**'Ik doe dingen niet,
die anderen wel doen'**

Bedrijfsfotoreportage

Twan Dirks heeft een bedrijf met 600 zeugen en 800 vleesvarkensplaatsen. In 2005 werd het bedrijf herbevolkt met SPF-zeugen en daar plukt Dirks nog steeds de vruchten van. Hij gebruikt nagenoeg geen antibiotica en zijn varkens vinden naast de reguliere afzet ook de weg naar onderzoeksinstellingen. Bekijk de fotoreportage van het bedrijf op www.pigbusiness.nl

Er wordt op het bedrijf bijna geen antibiotica gebruikt en ook vaccins worden alleen ingezet als de afnemer daar om vraagt. Dat is de reden dat de varkens van Twan Dirks graag worden ingezet bij onderzoeken. Dirks doet dit niet voor het grote geld, maar omdat hij graag dingen wil weten.

Varkens houden op een manier dat iedereen zegt: 'Dat is goed'. Dat is wat Twan Dirks met zijn bedrijf in Loon op Zand doet. Bij de keuzes die hij maakt, stelt hij zich steeds weer de vraag, 'Kan ik dit uitleggen aan iemand die geen verstand heeft van varkens?' Gaandeweg het gesprek maakt de varkenshouder zijn statement nog iets specifieker: Ik wil iets doen waarvan de vleesconsument zegt: 'Dat is goed'. Met het koopgedrag van mensen die wel wat te zeggen hebben over de manier waarop er in Nederland vlees wordt geproduceerd, maar die als consument de keuze maken voor hun portemonnee, heeft Dirks moeite. De varkenshouder heeft een duidelijke mening over de gang van zaken bij de vleesverkoop. „Winkels waar nu het vlees wordt verkocht, hebben geen belang bij kwaliteit, alleen bij marge en volume.” Dirks vindt het belangrijk om iets te produceren waar vraag naar is, zoals het produceren van een lekker stuk vlees. Sommige handelingen gaan wat hem betreft duidelijk ten koste van de kwaliteit. „Alles wat je wilt, doe ik”, zegt de varkenshouder, „maar ik conformeer me alleen als het voor mij ook iets oplevert.” Veel varkenshouders denken volgens Dirks

dat dierenwelzijn voor de consument het belangrijkste is, maar uit ieder onderzoek blijkt weer dat het vooral gaat om lekker, goedkoop en gezond.

Herbevolkt

Twan en Monique Dirks zijn de vierde generatie op het bedrijf in Loon op Zand. Van origine is het een gemengd bedrijf. De vader van Monique heeft het bedrijf gespecialiseerd in de zeugenhouderij met ook een akkerbouwtaak. In 2007 kwamen Twan en Monique bij de ouders van Monique in de vof en vier jaar later namen ze het bedrijf, exclusief de akkerbouwtaak over. In 2005 werd een stap gemaakt die nu nog steeds van invloed is op het bedrijf. Het bedrijf werd leeggedraaid en herbevolkt met SPF-zeugen van PIC. Dirks ziet zeker de voordelen van SPF, maar vindt dat de term SPF zorgvuldig moet worden gebruikt. „De biggen kunnen dan SPF zijn, maar als ze het niet goed doen beur je geen euro extra.”

Toen Dirks het bedrijf in 2011 van zijn schoonouders overnam, telde het 300 zeugen en ongeveer 400 vleesvarkensplaatsen. Inmiddels is het bedrijf gegroeid naar

600 zeugen en 800 vleesvarkensplaatsen, inclusief de opfokgelten. In 2014 heeft Dirks de nieuwste stal in gebruik genomen, waar de dekafdelingen, kraamafdelingen en dragende zeugenafdelingen zijn. Begin 2015 draaide het bedrijf op 100 procent bezetting.

Gezonde dieren

Om zijn dieren gezond te houden, werkt Dirks met een strak hygiëneprotocol. Bezoek mag alleen de stal in als ze de 24 uur daarvoor niet bij andere varkens zijn geweest, voor apparatuur geldt hetzelfde. Ook moet al het bezoek onder de douche en zich kleden in bedrijfskleding. Nadat een overal en een paar laarzen zijn aangetrokken worden de handen met jodium gewassen. „Zo doe ik het altijd”, zegt Dirks. Ook voor materialen die hij zelf nodig heeft in de stal geldt een 'quarantaine'. De varkenshouder zorgt ervoor dat hij op tijd bestelt, zodat het materiaal een poosje voor in de stal kan liggen alvorens verder de stal in te gaan. Eén en ander zorgt ervoor dat Dirks gezonde zeugen en biggen heeft. De zeugen worden ontwormd, er wordt op verzoek ▶

Opklapbare kraambox

Dirks conformeert zich alleen aan zaken waar hij zelf iets voor terugkrijgt. Dat is ook te zien in de kraamafdelingen. Alle hokken zijn uitgerust met een opklapbaar kraamhok, maar Dirks gebruikt ze niet. „Ik verlies er nu nog twee biggen per zeug mee.” Dat de investering al wel is gedaan, kan Dirks eenvoudig verklaren: „Ik verwacht dat het in de toekomst een eis zal worden om ook de kraamzeugen los te laten lopen.” Het bedrijf is daarmee in elk geval klaar voor de toekomst. Het spreekt de varkenshouder wel aan dat de kraamhokken met deze boxen in te zetten zijn als kraamopfokhokken.

„Mijn gevoel zegt dat dieren die zijn behandeld met antibiotica het uiteindelijk toch niet redden.“

van de afnemer gevaccineerd voor Circo en Mycoplasma en er wordt Baycox ingezet om coccidiose te voorkomen. Een pijnstiller staat ook op de medicijnlijst, want de varkenshouder laat zijn dieren niet lijden. Verder staan er geen bijzonderheden op de medicijnlijst. Antibiotica is op dit bedrijf een uitzondering, in 2015 is er nog geen enkel flesje besteld. Dirks laat de lijst met de dierdagdoseringen van de afgelopen jaren zien. In 2013 en 2014 staat er 0,1 achter de zeugen en biggen. „Mijn gevoel zegt dat dieren die zijn behandeld met antibiotica het uiteindelijk toch niet redden.“

Beter Varken

De betere diergezondheid is de basis voor het concept dat Dirks heeft opgezet: Beter Varken. Met het concept hoopt de varkenshouder een stap verder in de keten te gaan, naar de vleesverwerker. „Interesse is er wel, alleen worden er nog geen zaken gedaan.“ Dirks merkt wel steeds meer bewustwording bij leveranciers van voedsel, bijvoorbeeld van babyvoeding, dat ze zich niet willen schamen voor wat er in het product zit. Ook via de website van het concept wordt regelmatig interesse in de varkens getoond.

De resultaten van Beter Varken zijn in elk geval wel zichtbaar voor de afnemers van de biggen, een gezond varken dat goed groeit. Om tot dit varken te komen, zoekt Dirks ieder jaar zelf een beer uit voor de bedrijfs k.i. „Ik zie dan 27 beren op video waarvan ik er één kies.“ Door zelf een beer te kiezen, kan

Dirks naar eigen zeggen maximaal invloed uitoefenen op de big. De gelten worden ook allemaal op het eigen bedrijf gefokt. In 2005 ontstaan uit een PIC-zeug, maar nu bestempelt Dirks de zeugen als 'eigen'.

De varkenshouder houdt ervan om zaken in eigen hand te houden, maximaal invloed uitoefenen. „Voor dat soort dingen moet je tijd nemen, als je denkt dat het wel goed komt, komt het niet goed.“ Toch kiest Dirks wel voor voer van een vaste voerleverancier. Of hij hier niet ook zelf invloed op wil hebben? „Nee, want ik houd ook van langdurige relaties en wil niet telkens overstappen.“ De varkenshouder doet graag zaken op basis van vertrouwen, dat hij weet hoe het zit. „Ik ben open en transparant, maar ik verwacht dat ook van contacten rond mijn bedrijf.“

Onderzoek

Dirks is een nieuwsgierige varkenshouder. Op die manier kwam hij ook in aanraking met het onderzoek. „We hebben brieven geschreven naar de farmaceutische industrie, en Dopharma kwam zelf met de vraag bij ons.“ Al lange tijd worden er op het bedrijf onderzoeken gedaan voor voerleveranciers, farmaceuten, maar ook hogescholen en de Universiteit van Wageningen weten het bedrijf te vinden.

De ene keer worden onderzoeken op het bedrijf in Loon op Zand uitgevoerd, voor een ander onderzoek levert Dirks alleen maar varkens. Afhankelijk van de onderzoek-omschrijving heeft Dirks er meer of minder werk aan. Dat die omschrijvingen

niet altijd even handig in elkaar zitten, weet de varkenshouder inmiddels ook. „We hebben wel eens op zondag bloed getapt en mestmonsters genomen.“

Het onderzoek levert Dirks niet meteen gouden bergen op, maar het betaalt zichzelf wel terug. „Het geeft extra elan aan je werk.“ Als groot voordeel van meewerken aan onderzoeken ziet de varkenshouder de informatie die hij terugkrijgt. Wanneer er voor een onderzoek bloed wordt getapt, zijn de uitslagen veel uitgebreider dan wanneer er door de eigen dierenarts bloed wordt getapt. „Maar zolang de dieren het in de stal goed doen, kijken we niet naar de uitslagen.“ Vanuit de universiteit in Wageningen en HAS in Den Bosch komen er stagiaires of wordt er bijvoorbeeld een gedragsonderzoek uitgevoerd. „In de regel zeggen we nooit nee tegen verzoeken vanuit de kennisinstellingen.“ ■

 Reageren?
j.cornelissen@pigbusiness.nl

Zaagtanddak

Wie binnenkomt in de nieuwste stal van het bedrijf valt meteen de overvloed aan licht op. Als erbetoon aan de leerlooierijen die vroeger actief waren in deze regio, werd de nieuwe stal voorzien van een zaagtanddak, een dak met één rechte en één schuine kant. Door de hoge rechte zijden stroomt een zee aan daglicht de verschillende afdelingen binnen. De schuine zijden liggen op het zuiden en zijn daarmee geschikt voor zonnepanelen. Doordat het dak op deze manier minder hoog is dan bij een traditionele stal vallen de gebouwen bijna niet op.

